



Op zoek naar de ideale vertrekkersboot

WERELDZEILERS

Het dilemma van aanstaande wereldzeilers: hoe bepaal je welke boot je nodig hebt zonder de jarenlange wereldzeilervaring die je helpt de beste keuze te maken? Wereldzeilers Janneke en Wietze gingen op onderzoek uit en vroegen vijftien ervaren vertrekkers om aandachtspunten en tips.

Tekst JANNEKE KUYSTERS en WIETZE VAN DER LAAN Foto's JANNEKE KUYSTERS, WIETZE VAN DER LAAN en PRIVÉARCHIEF GEÏNTERVIEWDEN

Teruglezen?

Soms verwijzen we naar eerder verschenen artikelen uit *Zeilen*. Die artikelen lees je als abonnee gratis terug via de *Zeilen*-app. Heb je de app nog niet geïnstalleerd? Op [Zeilen.nl/digitaal lezen](https://zeilen.nl/digitaal lezen) vind je een handig stappenplan.

Zonder boot ben je geen vertrekkers, zou je kunnen stellen. Maar hoe weet je nu welke boot het best past bij je behoeften en plannen als je nog niet eens vertrokken bent? In dit artikel leggen we ons oor te luisteren bij ervaren wereldzeilers, op zoek naar handige aandachtspunten en tips die je helpen bij het kiezen. Al eerder schreven we over bootspullen (*Zeilen* 5/2018), veiligheid onderweg (*Zeilen* 5/2019) en de kosten van verzekeringen (*Zeilen* 12/2019). Bij de onderzoeken die we daarvoor deden, vroegen we wereldzeilers ook naar hun boot. Dat leverde een aardig beeld op. De 89 deelnemende boten waren gemiddeld drie jaar onderweg, met over het algemeen een stel als kernbemanning. Enkelrompers zijn met bijna 90 procent de grote meerderheid. Bijna 75 procent van de boten is langer dan 40 voet en meer dan de helft is vijftien jaar of ouder. Polyester is het populairst, maar staal is een goede tweede als we kijken naar het bouw materiaal van de romp. In de afgelopen jaren hebben we op heel wat ankerplekken om ons heen gekeken en zien we dit beeld eigenlijk steeds bevestigd worden. Per gebied zie je wel verschillen: in de tropen zijn catamarans populairder, op hoge breedtes zijn ze nauwelijks te zien.

Meer dan een afvinklijstje

Een vertrekkersboot die bij jouw plannen past, is méér dan alleen een afvinklijstje. Het is de boot waar je voor valt en waar je je goed bij voelt. Toch is het handig om met beide benen op de grond te blijven staan en enkele aandachtspunten in de gaten te houden. Laten we er eens een paar noemen. We kijken vooral naar de basis: romp, bouw materiaal, kiel en tuigage. De keuzes ten aanzien van inrichting en uitrusting laten we even buiten beschouwing.



Een catamaran vraagt om een heel andere zwaarweertactiek dan een enkelromper

Impi

Boot: Lagoon catamaran (polyester) uit 2009
Kenmerken: 45 voet, 1,3 meter diepgang, 12,5 ton
Bemanning: 2 personen, af en toe gasten

PLUSPUNTEN

Toercatamaran die veel gewicht aan kan en toch snelheid houdt – Veel aspecten die veiligheid vergroten: verhoogde stuurstand, hangende middenromp, grote hoge

kuip – Korte zaligen, kan daardoor hoger aan de wind varen – Grotere bijboot, waardoor meer bereik vanaf de catamaran zelf – Grote tanks, watermaker, wasmachine: lange tijd onafhankelijk – Wereldwijd netwerk van dealers, waardoor onderdelen makkelijk te krijgen zijn – Veel ruimte.

COMPROMISSEN

Verhoogde stuurstand is onbeschut (zon, regen, buiswater) – Catamaran is duur om in jachthaven te parkeren.



Investeren in een goed anker loont

Bella Ciao

Boot: Composiet brugdekatamaran (ontwerp en bouw: Du Bois, 2009)
Kenmerken: 46 voet, 08-2,8 meter diepgang, 8 ton
Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

Makkelijk te repareren en te onderhouden – Kan goed droogvalen – Snel en comfortabel, ook bij (zeer) weinig wind – Kan prima

hoog aan de wind, maar vooral met lopende wind zeer comfortabel – Vanuit de kajuit heb je zicht rondom en kun je de boot varen – Als vertrekkers anker je meer dan dat je vaart: hiervoor is een catamaran ideaal – Zeer veel binnenruimte (ook als je gasten op bezoek hebt).

COMPROMIS

Relatief duur in havens, maar met een goed anker mis je dat niet.

Genoeg is genoeg: op een gegeven moment moet je gewoon vertrekken: de perfect voorbereide boot bestaat niet
ANNA CAROLINE



Wat je niet hebt, gaat niet kapot

Anna Caroline

Boot: Stalen Bruce Roberts uit 1989
Kenmerken: 44 voet, 2,1 meter diepgang, semi-lange kiel, kottertuigage, 14 ton
Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

Staal is stevig, makkelijk te onderhouden en te repareren – Semi-lange kiel zorgt voor comfortabel varen – Kottertuig is erg veelzijdig, bij elke windhoek en

-snelheid veel opties – Vaste buiskap, dus prettig bij varen op hoge breedtes – Kleine middenkuip bij draaipunt van de boot: veilig en droog – Relatief goedkoop aangeschaft, daardoor veel budget voor extra's.

COMPROMISSEN

Relatief zware boot; naar verhouding veel motorzeilen – Achteruitvaren met lange kiel is lastig – Diepgang van 2,1 meter is nog nét geen belemmering.

Vaargebied

Ga je hoge breedtes en koude kusten opzoeken, dan is beschutting cruciaal. Een middenkuiper met een vaste buiskap en goed handelbare tuigage past daarbij. Denk ook na over de sterkte van de boot: wat gebeurt er als je iets hards raakt? In veel gebieden zijn de kaarten immers niet al te nauwkeurig. Vaar je met diezelfde boot vervolgens naar de tropen, dan kan het lekker warm worden binnen. Kies je alleen voor de tropen, dan is een catamaran of enkelromper met een achterkuip en voldoende zon-beschermin weer handig.

Budget

Een boot kopen en onderhouden tijdens de slijtageslag die een wereldreis nu eenmaal is, gaat uiteindelijk altijd over geld. Kun je je een jonge boot met een goede uitrusting voor een wereldreis veroorloven? Of ga je voor een opknapper die je zelf helemaal opnieuw in wilt delen? Hoeveel geld heb je (over) voor onderhoud onderweg? Een dure boot waarvan het teakdek door de zon vernield wordt, kan onverwacht hoge kostenposten met zich meebrengen. De lengte van de boot hangt ook met het budget samen: naarmate de boot groter wordt, wordt alles exponentieel duurder, denk maar aan onderdelen, zeilen, havengeld, verzekering en bijvoorbeeld verstaging.

Kennis en ervaring

Hoeveel heb je al gezeild? Als je wat minder ervaring hebt, is een 'vergevingsgezinde' boot belangrijk. Het gaat dan wellicht niet zo hard, maar het is wel beheersbaar. En haast even belangrijk is de vraag hoe handig je bent met onderhoud en reparaties.

Een complexe boot met veel uitrusting vraagt om veel meer kennis of een dikke portemonnee om het allemaal gaande te houden.



Acapella

Boot: Bavaria Cruiser (polyester)
uit 2006

Kenmerken: 46 voet, 2,25 meter
diepgang, vinkiel, sloeputuigage,
12 ton

Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

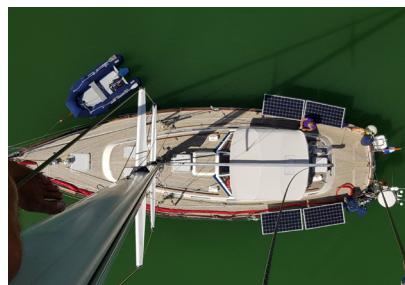
Polyester gemakkelijk in onderhoud. Relatief sterk – Rolgrootzeil

Onze boot is groot genoeg om comfortabel te kunnen leven en klein genoeg om met twee personen te kunnen zeilen

en elektrisch bedienbaar voorzeil – Bavaria geeft heel veel boot voor je geld – Nieuw gekocht waardoor helemaal naar wens aangepast. We kennen de boot door en door.

COMPROMISSEN

Bavaria, (had) een slechte naam/reputatie – Diepe kiel geeft stabiliteit op zee, maar beperkt je vaargebied.



Onze boot is robuust en comfortabel, ook met zware zeegang, en daardoor zeer geschikt voor wereldreizen

Bounty

Boot: Hallberg Rassy (polyester)
uit 1996

Kenmerken: 46 voet, 1,95 meter
diepgang, vinkiel, kottertuigage,
18,5 ton

Bemanning: 2 personen, af en toe gasten

PLUSPUNTEN

Stabiel, zwaar en degelijk: door lengte en hoge gewicht prettig varen – Rolgrootzeil en rolfock op elektrische lieren: alles bedienbaar vanuit de kuip voor extra veiligheid – Grote watertank (1000 liter) plus watermaker – Door de grote dieseltank (860 liter) groot bereik in licht weer – Middenkuip, dus ook

met zwaar weer een goede veilige stuur/controle plek – Dubbele stuurautomaat direct op het roerkwadrant, zodat er altijd een back-up is.

COMPROMISSEN

Polyester: zeker in de tropen veel onderhoud – Teakdek, vervangen na 23 jaar: hoge kosten, maar mooie uitstraling – Hoge aanschafprijs, maar deze boot geeft een veilig en zeker gevoel – Lagere onderhoudskosten omdat veel overgedimensioneerd is en daardoor minder belast wordt – Verzekering is kostbaar door de hoge waarde.



Organiseer de boot zo dat je 'm ook alleen kunt varen. Ieder krijgt daardoor meer rust

Morgane

Boot: Charpentier Trireme (staal)
uit 1984

Kenmerken: 35 voet, 2 meter
diepgang, low aspect vinkiel, sloeputuigage, 10 ton

Bemanning: 2 personen en een baby

PLUSPUNTEN

Ze was te koop waar we waren op dat moment: we vermeden reiskosten en hadden meer geld over voor verbeteringen – Staal is makkelijk en overal te repareren zonder zeer specialistisch gereedschap dat je makkelijk mee kunt nemen – Ont-

werp van de boot is gericht op snelheid – Opvallend ruim voor een 35-voeter – Klein genoeg om vervangingen betaalbaar te houden – Goede isolatie: werkt in warme en koude gebieden – Harde buiskap – Simpele systemen: helmstok, windvaan, et cetera.

COMPROMISSEN

Oude boot die nog steeds veel onderhoud vraagt – Relatief kleine motor (28 pk), maar groot bereik door 500 liter tankcapaciteit – Geen koelkast – Zeilen met leuvers – Twee meter diepgang is het maximum voor een wereldzeilboot.



Drie heel verschillende boten op een ankerplek.

We kochten een nieuwe boot, want we gaan niet in andermans ellende varen

ACAPELLA



Een boot die er heel makkelijk uit ziet, is vaak erg complex

Ultimo

Boot: Amel (polyester) uit 2010
Kenmerken: 54 voet, 2,1 meter diepgang, lange vinkiel met geïntegreerde schroef, tweemas-ter, 17,5 ton
Bemanning: 2 mensen, soms gasten

PLUSPUNTEN

De Amel is ontworpen voor wereldzeilen: alle benodigde apparatuur is al ingebouwd – Comfort van een huis – Grote tankcapa-

citeit – Tweemaster, dus het lateraal punt ligt lager; je kunt langer meer zeil voeren – Midden-kuiper, veilig, droog – Waterdichte schotten en deuren: veiligheid bij aanvaring.

COMPROMISSEN

Bij achteruitvaren soms minder zicht – Grote boot betekent hogere kosten onderhoud, vervanging en verzekering – Veel comfort betekent veel energieverbruik.

Mijn advies: kies een 40-50 voets, functioneel, technisch zo eenvoudig mogelijk, sterk maar niet zwaar, vooral goed zeilend schip

RED MAX



Wij kunnen ons geen geschikter schip voor wereldreis voorstellen en zijn 'm ook niet tegengekomen

Kind of Blue

Boot: Van de Stadt Madeira (aluminium) uit 1998
Kenmerken: 44 voet, 2 meter diepgang, vinkiel, kottertuigage. 15 ton
Bemanning: 2 personen.

PLUSPUNTEN

Mooi, oerdegelijk, betrouwbaar schip met alle ruimte en comfort – Veilig bij slecht weer door

beschutting van vaste buiskap – Redelijk snel bij wind van alles tussen half en achter – Volop bergruimte – Makkelijk te bedienen en aan te meren door een of twee personen – Kan een stootje hebben.

COMPROMISSEN

Minder snel hoog aan de wind – Hoge aanschafprijs/kosten verzekering.



Functionaliteit = Comfort en veiligheid

Red Max

Boot: Ocean Cruiser, ontwerp Simonis/Voogd (composiet) uit 1999
Kenmerken: 63 voet met ophaalbare bulbkiel, 1,70-3,60 meter diepgang, kottertuigage, 19 ton, dubbele roeren
Bemanning: 2 personen, regelmatig meevarende gasten

PLUSPUNTEN

Composiet epoxy 40 mm schuim sandwichconstructie: zeer sterk, stijf en licht, goede isolatie en corrosie vrij – Ruime functionele kuip, waarin alle lijnen samen komen, veel buitenruimte met extra ruimte binnen – schaduwrijke

bimini met zes flexibele zonnepanelen – Dubbele roeren, ideaal voor een stabiel zeegedrag en veiligheid – Door snelheidspotentieel omzeilen we weersfronten eerder, het spaart tevens gewicht door minder noodzakelijke bunker- ring – Het kottertuig met rolzeilen en een eenvoudig te reven doorge- lat grootzeil maken meerdere zeilopties mogelijk en is veiliger bij eventuele breuk voorstag.

COMPROMISSEN

Dure constructie, hogere kosten lig- en standplaatsen – Moeilijker bij aanmeren met dubbele roerbla- den zonder schroefwater.



Dit schip heeft veel techniek. Zorg dus voor goed gereedschap, twee rechterhanden en reserveonderdelen

Blue Roger

Boot: Aluminium Trintella uit 1993
Kenmerken: 49 voet, 2,20 meter diepgang, vinkiel, sloeptuigage, 17 ton
Bemanning: 2, soms gasten

PLUSPUNTEN

Twee kuipen: een 'sociale kuip' onder de harde kap, waar je beschermd zit en een 'zeilkuip' achterop – Hydraulische lieren, rolsystemen en ankerlier – Door handige bediening in de kuipen hoeven we nauwelijks het voordek op – Geweldige en snelle zeiler – Aparte gas- en oliedichte machinekamer – Kombuis met twee

koelkasten en een vriezer – Koken op inductie: geen flessengas meer aan boord – Heel droog schip, tijdens de hele wereldomzeiling maar één keer een golf in de achterkuip gehad – Aluminium is stevig, goed te onderhouden. Wel alert zijn op corrosie.

COMPROMISSEN

Geen zonnepanelen, alleen een generator – Soms is het onhandig om tussen beide kuipen over te stappen – In ijsgang kan aluminium deuken – Wel centrale verwarming aan boord, maar geen airco.



Probeer niet zelf iets te repareren als er niemand in de buurt is die meer competent is dan jijzelf

Zingaro

Boot: Ovni (aluminium) uit 1994
Kenmerken: 36 voet, diepgang 2,05-0,55 meter door hefkiel, kottertuig, 5,6 ton
Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

Aluminium romp: sterk, licht en eenvoudig onderhoud – Hefkiel: makkelijk om dicht bij een kust te komen, veel mogelijkheden om de boot uit het water te halen – Kottertuig: veel mogelijkheden,

zeker in slecht weer – Goed gebouwd schip, makkelijk te onderhouden zelfs in afgelegen gebieden.

COMPROMISSEN

Aandewindse eigenschappen niet goed door hefkiel – Open kuip: op hoge breedtes is een andere buiskap nodig – Geen isolatie van de romp en onvoldoende verwarming – Duur, maar houdt zijn waarde.

Aantal bemanningsleden

Dit is simpelweg een overweging ten aanzien van de ruimte die iedereen nodig heeft en de hoeveelheid spullen per persoon. Een gezin met kleine kinderen of een gezin met een paar pubers zal elk een ander antwoord op die vraag geven. Een solozeiler daarentegen zal zoeken naar een boot die alleen te varen en ook alleen af te meren is.

Ambitie

Wat zijn de bestemmingen die je wilt bezeilen? Wat wil je daar doen? Heerlijk voor anker liggen bij een schitterend tropisch strand of juist alle grote kapen van de wereld omzeilen? Zo hard mogelijk varen of juist lekker wat rommelen? De vraag is wat de boot daarbij voor z'n kiezen krijgt en welke rompvorm, diepgang, bouw materiaal en tuigage daar het beste bij past.

Vol- of deeltijd

Steeds meer wereldzeilers zijn vaak voor langere periodes in hun thuisland en hebben daar dan ook vaak een huis. De uitrusting en belading van de boot is dan vaak anders dan voor mensen die fulltime aan boord wonen: de boot is hun huis en dus zijn er vaak meer spullen aan boord. Daar moet wel plaats voor zijn en de boot moet dat extra gewicht kunnen dragen. Bij catamarans of lichtgewicht cruiser/racers kan dat een aandachtspunt zijn.

Alles bij elkaar zijn er dus veel variabelen. Welk gewicht je aan elke variabele toekent, is heel persoonlijk. Als je alleen al kijkt naar de rompvorm, bouw materiaal, tuigage en kielvorm zijn de antwoorden van ervaren wereldzeilers heel verschillend. Het ene stel vaart op een grote compo-



Voor Jonas is geen zee te hoog

Jonas

Boot: Frans Maas (polyester) uit 1981
Kenmerken: 43 voet, 1,50 meter diepgang, lange kiel, tweemaster, 13 ton
Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

Met het zeilplan van een tweemaster zijn veel verschillen zeilvoeringen mogelijk voor elk weertype –

Met zijn lange kiel en gewicht van 13 ton gedraagt de boot zich heel erg stabiel in ruwe zee – De diepe kuip onder de vaste buiskap geeft goede bescherming bij slecht weer.

COMPROMIS

Door gewicht en rompvorm kan Jonas niet heel scherp aan de wind. Voor tradewinds is dit echter geen probleem.



Uiteindelijk is vertrekken en aankomen het mooiste, overtochten moeten niet te lang duren

Xirene

Boot: X-482 (polyester) uit 2005
Kenmerken: 48 voet, 2,6 meter diepgang, vinkiel, sloeptuigage, 15 ton
Bemanning: Eigenaar vaart jaarlijks etappes van circa twee maanden met wisselend team

PLUSPUNTEN

Vanaf 6 knopen windsnelheid geen motor nodig; gemiddeld 180-200 mijl per dag, dus groot bereik –

Sportief én comfortabel – Actief trimmen wordt beloond – Dankzij dubbele inrolbare voorzeilen en diverse lichtweerdeilen verschillende zeilconfiguraties mogelijk.

COMPROMISSEN

Grotere diepgang: niet alle haventjes en ankerplaatsen haalbaar – Groot stuurwiel maakt doorgang van kuip naar achterdek minder makkelijk – Bij meer wind al snel noodzaak om grootzeil te reven.



Kleine boot, kleine problemen

L'Envol

Boot: Django 770 (polyester) uit 2013
Kenmerken: 25 voet, 1,2 meter diepgang, kimkieler, sloeptuigage, 3 ton
Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

Nieuw gekocht, dus snel erna op pad. In zes jaar zeilen nauwelijks reparaties – Op een kleine boot zijn vervangingen relatief goedkoop – Alleen een buitenboordmotor: met een lichte boot kun je vrijwel altijd zeilen – De lengte waterlijn is 25 voet; samen met 3 meter

breedte geeft dit veel leefruimte – Kimkieler is ideaal in gebieden met veel getijdeverschil; de romp kan schoongemaakt worden door droog te vallen – Door geringe diepgang meer mogelijkheden om beschut te ankeren en nieuwe gebieden te verkennen.

COMPROMISSEN

Vaart minder comfortabel als een grotere boot – Geen douche, toilet, koelkast, verwarming, tafel en oven om de boot lichter te maken – Duur in aanschaf, dus kleiner reisbudget.



De kosten van groot onderhoud kunnen per land sterk verschillen.

siet oceaanracer rond en het andere stel heeft evenveel plezier op een kleine stalen langkieler. Op elke ankerplek zie je een bonte verzameling van boten die allemaal grote afstanden afgelegd hebben. We vroegen vijftien ervaren wereldzeilers wat de beste boot is voor hun reis. “De mijne!” zeiden ze zonder uitzondering. We vroegen ze naar de belangrijkste pluspunten van hun ideale boot. En naar de compromissen die ze onvermijdelijk hebben moeten sluiten. Het geeft een heel breed beeld van wereldzeilboten, waarbij een feit als een paal boven water staat: ze hebben allemaal een prachtreis. [Z](#)



Anastasia was de ideale boot voor ons vaarprogramma. Nu onze plannen gewijzigd zijn bieden we haar te koop aan

Anastasia

Boot: RM1050 (multiplex epoxy kevlar) uit 2001
Kenmerken: 35 voet, 1,65 meter diepgang, kimkieler, kottertuigage, 4,7 ton
Bemanning: 2 personen

PLUSPUNTEN

Licht, stijf, sterk en snel – Groot volume (breedte 4 meter), dus

grote autonomie – Makkelijk handelbaar met beperkte bemanning – Door geringe diepgang meer mogelijkheden op ankerplaatsen

COMPROMISSEN

Open ruimte interieur: minder privacy – Niet geschikt voor ijs (gebieden met gletsjers, Antarctica en Northwest Passage)